

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Minister H. Vijlbrief

Online ingediend via: [Overheid.nl](https://overheid.nl) | [Consultatie Wet schuldregelen](#)

Utrecht, 17 augustus 2026

Ref.nr: 23.2026/RJAR-je
Betreft: consultatie Wet schuldregelen

Geachte heer Vijlbrief,

Hierbij reageert de NVVK, de branchevereniging voor financieel hulpverleners, op het conceptwetsvoorstel Wet schuldregelen. De NVVK steunt het doel van het kabinet om een buitengerechtelijke schuldregeling sneller tot stand te laten komen en mensen met problematische schulden beter te beschermen. Naar aanleiding van de consultatie vraagt de NVVK aandacht voor de volgende specifieke punten, mede gebaseerd op signalen uit de uitvoeringspraktijk.

De NVVK is blij met dit voorstel en de bevestiging van haar werkwijze in deze wet. De wet codificeert het schuldregelingsproces, een proces dat de NVVK voor haar leden, en in samenspraak met schuldeisers, de afgelopen decennia via de Gedragscode Schuldhulpverlening en convenantafspraken heeft vormgegeven. Dat sterkt ons in de gedachte dat we een nuttige bijdrage leveren aan de ruimte die de wetgever steeds heeft overgelaten aan het veld. De voorgestelde regels sluiten grotendeels aan op ons proces en dwingen zowel schuldeisers als hulpverleners om snelheid te betrachten. Daarnaast wordt het toezicht op de branche duidelijker en effectiever. Daar staat echter tegenover dat er de laatste jaren nog maar nauwelijks sprake is van meldingen van partijen die zich bezighouden met betaalde schuldbemiddeling. We zijn desondanks blij dat hier aandacht voor is en dat leden, professionals en hulpvragers op een laagdrempelige manier misstanden kunnen melden. Ook wordt in de toelichting duidelijk dat financieel hulpverleners gegevens over gezondheid, wanneer dit noodzakelijk is, mogen verwerken. Zeker in het licht van de aansluiting tussen minnelijk en wettelijk is het belangrijk om ook deze gegevens, waar nodig, te mogen verwerken.

Beter toezicht, duidelijkheid over gegevensuitwisseling en een wettelijke bevestiging van het proces stemmen ons positief.

We zien op een aantal punten nog ruimte voor verdere verbetering en verduidelijking, die we nader zullen toelichten en daarnaast doen wij een aantal voorstellen:

De verbreding van de werking van de wet

De NVVK constateert dat de Wet schuldregelen ook gaat gelden voor herfinanciering maar niet geldt voor betalingsregelingen. Een betalingsregeling voor meerdere schulden heeft ook een - vaak - langdurige impact op mensen.

Bezoekadres:
Koningin Wilhelminalaan 5
3527 LA Utrecht

 www.nvvk.nl
 info@nvvk.nl
 085 – 489 57 40

 KvK nr 405 31 381
ING Bank
NL90INGB0001086546

Incassobureaus blijven uitgesloten van de mogelijkheid om schulden te regelen. Daarmee voorzien we dat op basis van dit voorstel de vreemde situatie kan ontstaan dat pas bij de deurwaarder complexe schulden opgelost mogen worden. Wij zijn van mening dat de incassopartij een betalingsregeling mag afsluiten. Deze professionals zijn namelijk ook onderworpen aan een strenge vorm van toezicht.

In de praktijk ziet de NVVK daarnaast dat schuldsituaties steeds vaker ‘van kleur verschieten’: een situatie kan transformeren van een betalingsregeling naar een problematische situatie en omgekeerd. Dit roept tot slot de vraag op of het niet beter is om te voorkomen dat hulpvragers bij complexe problemen verschillende professionals (moeten) betrekken en/of schuldeisers altijd direct via de formele weg van een saldo-opgave benaderd moeten worden. Onderstaande voorstellen lossen deze aandachtspunten op.

De NVVK stelt voor:

- De wet ook van toepassing te laten zijn op betalingsregelingen van een schuldsituatie van meer dan 1 schuld, de integrale betalingsregelingen.
- Zorg ervoor dat juist ook incassopartijen, naast betalingsregelingen, aan schuldbemiddeling (waaronder herfinanciering) mogen doen. De overgang tussen minnelijke incasso en gerechtelijke invordering wordt op deze manier beperkt. Eenzelfde professional kan betrokken blijven als dat de voorkeur heeft.

Kwaliteit en betaling

In het licht van de scope van dienstverlening stellen we voor om de lijst van vrijgestelde beroepen, zoals hierboven opgemerkt, uit te breiden. Dit vanwege de kwaliteitswaarborg. Hieronder gaan we in op de uitzonderingen op het bemiddelingsverbod.

Kwaliteit

De wet stelt dat vrijgestelde beroepsgroepen de werkzaamheden zelf, en in de hoedanigheid van hun beroep, moeten uitvoeren. Het is hen niet toegestaan een derde of administratieve kracht in te schakelen om de feitelijke schuldregelingen te treffen. Het is positief dat jurisprudentie op dit gebied nu een plek krijgt in de wet. Voor de beroepsgroepen is er daarmee ook een zekere kwaliteitswaarborg ingebouwd. Die ontbreekt echter voor de ‘om niet’ categorie waarin we zien dat het feit dat er geen betaling plaatsvindt geen waarborg is voor goede dienstverlening. Schrap deze categorie. Charitatieve instellingen, die zich professioneel bezighouden met schuldbemiddeling, borgen de kwaliteit van dienstverlening door het inzetten van een ervaren professional die is uitgezonderd van het schuldregelingsverbod. De wijze van financiering van hulpverlening moet niet een basis zijn voor het wel of niet mogen uitvoeren van een traject dat zoveel impact heeft op het leven de hulpvrager.

Betaalde dienstverlening

Een mogelijk ingrijpend onderdeel van het voorstel is het expliciete verbod op de betaling van schuldregelingstrajecten door derden, zoals familieleden of werkgevers.

Dit wordt onderbouwd vanuit het risico op een ongewenste afhankelijkheidsrelatie. De NVVK onderschrijft deze zorgen van de wetgever, maar maakt daar wel enkele kanttekeningen bij.

De NVVK heeft via haar Gedragscode Schuldhulpverlening een betaalafpraak met schuldeisers. Zij dragen collectief 9% bemiddelingskosten van de maandelijkse afloscapaciteit af aan de bemiddelaar. Zo dragen we allemaal gezamenlijk bij aan het oplossen van de schuldenproblematiek in Nederland.

In de memorie wordt aangegeven: “het is voor een effectieve schuldregeling essentieel dat betaald schuldregelen uitsluitend wordt uitgevoerd door deskundigen”. Op dit moment is er geen algeheel verbod op betaalde schuldbemiddeling. De uitgezonderde professionals mogen een vergoeding ontvangen van de hulpvrager, schuldeiser of een derde. Dat geldt ook voor de bemiddelingsvergoeding van schuldeisers aan NNVK-leden. We gaan ervanuit dat die praktijk geoorloofd blijft en zien dit graag bevestigd in de definitieve versie van de wet.

De NNVK staat voor laagdrempelige hulpverlening. Daar past in principe geen door de hulpvrager betaald traject bij. Financiering van de schuldhulpverlenende organisatie als geheel en de bijdrage die wij vragen aan schuldeisers - uit het voor hen gespaarde bedrag - zou de primaire en enige vorm van inkomsten moeten zijn.

We zien daarnaast verschillende groepen die niet altijd toegang voelen tot reguliere hulpverlening. Bij cultuursensitieve dienstverleners is er soms een wens om financiële problemen juist in de gemeenschap op te lossen en derhalve een bereidheid om zelf een professional in te huren.

Ook diverse werkgevers schakelen NNVK-leden in om een gericht en persoonlijk traject in te kopen om een werknemer snel en efficiënt te helpen. Zo wordt een gemeentelijk traject, en daarmee de maatschappelijke kosten, voorkomen. De afhankelijkheidsrelatie tussen werkgever/werknemer is er altijd. Wij ondersteunen het juist wanneer werkgevers vanuit hun zorgplicht naast medische- ook kijken naar financiële gezondheid. Daar heeft iedereen belang bij en draagt in specifieke beroepen, bijv. politie en luchtvaart soms juist ook bij aan het minder afhankelijk worden van de werknemer van invloeden van buitenaf.

Ook komt het in de praktijk nog steeds voor dat ondernemers hun eigen hulpverlening financieren, bijvoorbeeld als onderdeel van een BBZ-krediet. Dat laatste zien we gelukkig afnemen, maar er zijn nog steeds gemeenten waar inwoners (ondernemers) zelf moeten bijdragen aan hun hulptraject.

Vanuit de autonomie van de hulpvrager willen wij hen, die zich niet welkom voelen bij reguliere kanalen, binnen de veiligheid van een selecte groep professionals wel toegang garanderen tot ‘out of the box’ oplossingen voor financiële zorgen. Dat daar soms ook alternatieve vormen van financiering nodig zijn is evident maar daar integer mee omgaan zit juist in de uitgezonderde professionals ingebakken.

De stap naar reguliere en daarmee formele hulpverlening is voor veel mensen een grote stap. We willen daarom juist dat dat vrijwilligersorganisaties hun werk kunnen blijven doen. Deze organisaties kunnen een simpele schuld vaak oplossen en bij integrale problematiek begeleiding bieden bij een overstap naar formele hulpverlening. Voor meer complexe problematiek is integrale samenwerking tussen de formele en informele hulpverlening daarom noodzakelijk.

De NNVK stelt voor:

- Zorg voor een duidelijke kwaliteitsstandaard voor de professionele schuldhulpverlener. De NNVK wil een dat de integrale betalingsregelingen onder de kwaliteitsregels vallen en dat technisch schuldregelen alleen door deskundigen gebeurt. Schrap ‘om niet’ dienstverlening als mogelijkheid om schulden te regelen. Laat dit technische deel van het hulptraject over aan de in de wet uitgezonderde deskundigen.

- Maak heldere keuzes over betaalde dienstverlening. Als de dienstverlening niet exclusief een overheidstaak is dan moet dienstverlening, en daarmee betaalde dienstverlening, mogelijk blijven. De praktijk hanteert al het uitgangspunt dat er geen geld te verdienen is aan mensen met financiële zorgen.
- Laat werkgevers als onderdeel van zorg voor de werknemer een traject van financiële hulpverlening financieren.

Proces wordt voorgeschreven

De wet schrijft een helder proces voor. Met duidelijke processtappen voor de schuldeiser en schuldhulpverlener. Iedere stap gaat uit van 21 dagen met 14 dagen aanmaning of verlenging. In totaal schrijft het proces 105 dagen voor plus een extra processtap voor de gang richting de rechter. Dat sluit aan bij het 120 dagen model dat de NVVK ontwikkelde.

Ons proces biedt nu nog een langere doorlooptijd voor dossiers met ondernemersschulden. Dat maakt ook dat wij in de aanloop naar deze wet het onderscheid tussen ondernemers en particulieren uit ons proces zullen halen. Het wetsvoorstel helpt ons daarmee ook uit te blijven dragen dat versnelling mogelijk is.

Maar er is ook een andere kant. NVVK-leden zetten eerder al versnelling van het proces in gang, de vereniging ondersteunt haar leden daarbij. Dit voorstel doet de vraag rijzen bij leden die hun proces veel sneller hebben ingericht; kan dit proces, en daarmee de route richting de rechtbank, ook sneller worden ingericht of zal het altijd de in de wet aangegeven tijd moeten duren voordat een verzoek aan de rechter gedaan kan worden? De financieel hulpverlener zou hierin moeten kunnen doorpakken.

Start van de schuldregelingsfase

Wat de NVVK betreft start de schuldregelingsfase bij het ondertekenen van de schuldregelingsovereenkomst. In het wetsvoorstel is dat bij het verzoek om saldo-opgave. In de praktijk worden beide processtappen nagenoeg gelijktijdig uitgevoerd. Verduidelijking op dit punt is wat de NVVK betreft niet nodig. Op basis van deze wet lijkt het daarmee straks mogelijk om een volledig bestuursrechtelijk ingericht proces of een privaatrechtelijk proces uit te voeren. Dat biedt ons mogelijkheden om het werkproces in de toekomst efficiënter en duidelijker voor de hulpvrager in te richten.

Hardheidsclausule schuldeisers

Wanneer een schuldeiser niet reageert volgt, net als nu, uiteindelijk een route richting de rechtbank. Voor schuldeisers is echter ook een mogelijkheid opgenomen om aan te geven dat zij op basis van artikel 5 nog niet kunnen reageren en kunnen vragen om meer tijd. De NVVK ziet voor schuldeisers echter nauwelijks valide redenen om aan te geven dat zij nog geen gehoor kunnen geven aan het saldooverzoek. Daarom is het logisch als dezelfde redenen die voor schuldeisers gelden ook van toepassing kunnen zijn op schuldregelaars.

Bekende argumenten nu komen van schuldeisers die nog wachten op bijvoorbeeld een aangifte of onmisbare actie van de schuldenaar. Het is goed vast te stellen dat zij een vordering ook ambtshalve vast kunnen stellen en zonder prestatie van de schuldenaar verder kunnen.

De NVVK verwacht namelijk dat onwelwillende schuldeisers in het begin ruimte zullen zoeken en wij gaan ervanuit dat deze ruimte door de rechter niet ruimer zal worden geïnterpreteerd dan de wetgever stelt.

Ontbrekende hardheidsclausule en/of sanctie schuldhulpverlener

Voor de schuldeiser zijn gevolgen opgenomen in de wet bij niet (tijdig) reageren op communicatie van een schuldhulpverlener. Daarmee is de hulpvrager verzekerd van een bepaalde doorlooptijd aan de kant van de schuldeisers. Er is echter niet eenzelfde regeling voor een uitblijvende reactie van de schuldregelaar opgenomen. Noch is er voor de schuldregelaar de mogelijkheid om tussentijds het proces stil te leggen of zich te beroepen op een valide reden omdat een termijn niet gehaald wordt. Dat is nu pas een optie bij de vraag of de hulpvrager een Wsnp-aanvraag wil doen.

Verplichte indiening Wsnp en dwangakkoord

Het wetsvoorstel introduceert een verplichting voor de schuldregelaar om namens de schuldenaar een verzoek tot dwangakkoord of toelating tot de Wsnp in te dienen als een minnelijke regeling niet tot stand komt. De NVVK merkt op dat dit volgens de toelichting slechts achterwege kan blijven wanneer de hulpvrager zich hier expliciet tegen verzet en wat schriftelijk moet worden vastgelegd. De NVVK ziet graag een nadrukkelijk keuzemoment voor de hulpvrager (in het kader van de autonomie). Er moet gemotiveerd afgeweken kunnen worden in de geschetste strakke termijnen als dat bijdraagt aan het gewenste resultaat.

De bedoeling is van de wetgever is om het minnelijke en wettelijke traject meer op elkaar aan te laten sluiten. Het feit dat de doelen van de minnelijke schuldhulpverlening en de Wsnp niet altijd overeenkomen bemoeilijkt die overgang. Het zou helpen zijn als de doelen en de voorwaarden meer op elkaar zouden aansluiten. Dat maakt een overgang van het een naar het ander ook makkelijker en begrijpelijker.

De praktijk ziet nu regionaal grote verschillen tussen de opstelling van rechtbanken en de uitkomst van dwangakkoord procedures en Wsnp-verzoeken vanwege oa. die verschillende doelen. Het uitgangspunt van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, waarin de belangenafweging tussen hulpvrager, schuldeiser en de samenleving leidend is, voert niet de boventoon bij (de toegang tot) het wettelijke traject, waar de focus meer ligt op het altijd maximaliseren van de opbrengst voor schuldeisers in het kader van het beroep op het vorderingsrecht.

Daarnaast hebben, vanwege het karakter van de Wsnp, specifieke doelgroepen bijv. ondernemers met een lopende onderneming, huizenbezitters die hun huis willen behouden en zeker ook - studerende - jongeren niet zondermeer toegang tot de Wsnp. Via de Wsnp zou een oplossing voor schulden geboden moeten worden als de Msnp niet lukt. Een huis verkopen, onderneming staken of studie stoppen vanwege de theoretische kans op een meeropbrengst voor schuldeisers heeft voor hulpvragers, hun gezin en de samenleving soms een te groot nadelig effect wat nu te weinig aandacht krijgt.

De wet staat voor een gemakkelijke overgang en duidelijk proces. Dat kan alleen als juist ook de doelen, processen en uitkomsten van de rechtspraak meer eenduidig worden zodat de uitkomst van een hulptraject beter voorspelbaar is.

De NVVK stelt voor:

- Geef schuldhulpverleners de mogelijkheid om, ongeacht in welke fase van het proces op basis van een duidelijke reactie van één van de schuldeisers, de overige processtappen over te slaan en direct een dwangakkoord te starten.

- Terughoudend om te gaan met de mogelijkheid die er is om schuldeisers de ruimte te geven om niet/niet tijdig te reageren op verzoeken van de schuldregelaar in geval van bijzondere omstandigheden.
- Dezelfde mogelijkheden voor uitstel (uitvallen van systemen, ongevallen) dienen vanwege het bijzondere karakter ook van toepassing te zijn voor de schuldregelaar.
- Garandeer een oplossing voor schulden voor met name specifieke doelgroepen zoals jongeren, huizenbezitters en ondernemers onder dezelfde voorwaarden in zowel het minnelijk als het wettelijke traject.

Tot slot

Het is goed om de vraag te stellen of dit voorstel nu zal leiden tot een effectieve verandering van het hulpverleningsproces. Het is een versterking van het curatieve deel en het geeft de hulpvrager meer en duidelijker recht op een oplossing voor de schulden als het bovenstaande in acht wordt genomen. De wet is een bevestiging en tegelijkertijd ook een versterking van onze samenwerking met schuldeisers. Medewerking aan een regeling en procesafspraken staan straks grotendeels in de wet. Ondanks dat blijven onze convenanten relevant, nu veel schuldeisers al bereid zijn om een stap uit dit voorgeschreven proces over te slaan, om zo snelheid en efficiëntie te betrachten. Dat sterkt ons in de gedachte dat de praktijkafspraken die wij maken leidend zullen blijven.

De grootste opgaven zien we echter niet aan die curatieve kant, maar liggen wat ons betreft aan de voorkant van het proces. Het bereik is nog beperkt en ook begeleiding staat nog in de beleidssteigers. Met de basisdienstverlening als uitgangspunt blijven we daar de komende jaren op focussen. Zo maken we wat ons betreft meer verschil in “meer mensen sneller helpen”.

De NVVK vertrouwt erop dat de benoemde punten worden meegenomen in de verdere behandeling van het wetsvoorstel en licht deze op verzoek graag nader toe.

Met vriendelijke groet,

Renate Richters

Renate Richters
Voorzitter NVVK